

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om hemvård och privat vård av barn ändras så att den partiella vårdpenning som betalas till en förälder eller en annan vårdnadshavare som har ett barn under tre år ersätts med en ny flexibel vårdpenning. Förmånsbeloppet är indelat enligt mottagarens genomsnittliga arbetstid i två nivåer så, att det lägre beloppet är 160 euro och det högre 240 euro i månaden. Den flexibla vårdpenningen betalas, liksom den partiella vårdpenningen, till personer som är anställda i arbets- eller tjänsteförhållande samt till företagare och lantbruksföretagare. Till skillnad från den partiella vårdpenningen betalas den flexibla vårdpenningen också till stipendietagare.

Förutsättningarna för partiell vårdpenning är oförändrade under barnets första och andra läsår inom den grundläggande utbildningen samt under läsåret innan barnet börjar i läropliktsskola, om barnet då som läropliktigt deltar i förskoleundervisning. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt, kvarstår rätten till partiell vårdpenning till utgången av barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen. Den partiella vårdpenningens belopp, 96,41 euro per månad, är likaså oförändrat.

Propositionen har samband med budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2014.

MOTIVERING

1 Nuläge

Enligt 13 § 1 mom. i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) har en i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, som har ett barn under tre år och som är anställd i ett tjänste- eller anställningsförhållande där arbetstiden på grund av vården av barnet i medeltal uppgår till högst 30 timmar i veckan, rätt till partiell vårdpenning. Rätt till partiell vårdpenning har på samma villkor också en förälder eller en annan vårdnadshavare som är verksam som företagare och som har en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller som är verksam som lantbruksföretagare och som har en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006). Bestämmelsen gör det möjligt att betala partiell vårdpenning också till en så kallad distansförälder, dvs. en förälder som inte bor i samma hushåll som barnen.

Partiell vårdpenning betalas också under barnets första eller andra läsår inom den grundläggande utbildningen eller under läsåret innan barnet börjar i läropliktsskola, om barnet då deltar som läropliktigt i förskoleundervisning. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt, betalas partiell vårdpenning till utgången av barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen. Ett barn omfattas av förlängd läroplikt då läroplikten börjar det år barnet fyller sex år och pågår 11 år.

Partiell vårdpenning betalas inte om barnets förälder eller en annan vårdnadshavare för barnet själv sköter barnet och får stöd för hemvård av barn. Partiell vårdpenning betalas inte heller för den tid för vilken familjen har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller till partiell föräldrapenning. Om familjen inte har rätt till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller till partiell föräldrapenning, betalas partiell vårdpenning likväl inte förrän tiden för betalning av förmånerna enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) har löpt ut.

Partiell vårdpenning kan betalas samtidigt som stöd för privat vård av barn eller stöd för hemvård av barn, om barnet vårdas av någon annan än en förälder eller en annan vårdnadshavare. Kommunal dagvård utgör inget hinder för partiell vårdpenning.

Partiell vårdpenning betalas till den förälder eller vårdnadshavare som vårdar barnet och vars arbetstid är kortare än heltidsarbete. Båda föräldrarna eller vårdnadshavarna har rätt till stöd för samma kalendermånad, om de vårdar barnet under olika tider. Stödet betalas för endast ett barn åt gången, även om familjen har flera barn som berättigar till stöd.

Partiell vårdpenning förutsätter inte att man är partiellt vårdledig, men den sökande ska påvisa att den genomsnittliga arbetstiden är högst 30 timmar i veckan på grund av vården av barnet. Veckoarbetstimmarna kan variera, men under kalendermånaden ska veckoarbetstiden i genomsnitt vara högst 30 timmar i veckan. En anställd som söker partiell vårdpenning ska lämna in arbetsgivarens redogörelse över det genomsnittliga antalet veckoarbetstimmar.

Den partiella vårdpenningens belopp är 96,41 euro per kalendermånad 2013. Förmånen är skattepliktiga.

I Finland är småbarnsföräldrarna vanligtvis antingen hemma och vårdar barnen eller i heltidsarbete. Deltidsarbete utförs i liten utsträckning. I dagsläget omfattas endast några procent av de barn som är under tre år av partiell vårdpenning, medan hälften av barnen under tre år vårdas med stöd för hemvård av barn. Undersökningar visar på att klart fler föräldrar än för närvarande skulle vilja arbeta deltid, men framför allt faktorer som rör ekonomin och arbetets karaktär anses utgöra hinder för deltidarbete.

Utgifterna för partiell vårdpenning uppgick 2012 till 14,3 miljoner euro. Förmånerna betalades till ett belopp om 5,6 miljoner euro för vård av barn under tre år och till ett belopp om 8,6 miljoner euro för vård av barn över 3 år. De totala utgifterna har ökat något sedan 2010. Den partiella vårdpenningen har emellertid utnyttjats i ganska liten utsträck-

ning. Vid utgången av 2012 betalades förmånen ut till 5 025 personer för vård av barn under tre år och till 8 119 personer för vård av barn över tre år.

2 Målsättning och föreslagna ändringar

2.1 Bakgrund

Målet med propositionen är att öka småbarnsföräldrarnas och andra vårdnadshavares möjligheter att mera flexibelt samordna familje- och arbetslivet genom att deras ekonomiska möjligheter till deltidsarbete förbättras. Enligt regeringsprogrammet för Jyrki Katainens regering (s. 63 Att kombinera arbete och familj) ska föräldrarnas möjligheter till deltidsarbete förbättras och man överväger möjligheterna att höja den partiella vårdpenningen och göra möjligheterna att utnyttja den smidigare. I regeringsprogrammet konstateras också att en gradvis återgång till arbetslivet för dem som får stöd för hemvård av barn ska främjas genom en kombination av tjänsterna inom småbarnsfostran och ekonomiskt stöd.

För att förverkliga målen i regeringsprogrammet tillsatte social- och hälsovårdsministeriet i september 2012 en arbetsgrupp för att utreda hur smidigheten i fråga om stödet för hemvård av barn och barnvårdssystemet kan förbättras. Arbetsgruppen hade till uppgift att utreda hur man genom att sammanslå tjänster inom småbarnsfostran och ekonomiskt stöd kan främja att mottagare av stöd för hemvård av barn gradvist återgår till arbetslivet. Målet var att hitta metoder för att förbättra kombineringsen av arbete och familjeliv och minska avbrott i karriären till följd av familjeledigheter samt att göra dagvårdssystemet smidigare. I den promemoria som gavs i februari 2013 (SHM 2013:4) föreslår arbetsgruppen ändringar både i systemet för stöd för vård av barn och i grunderna för hur dagvårdsavgifterna bestäms.

Arbetsgruppen konstaterade att nivån på den partiella vårdpenningen i nuläget är låg och att den i ringa omfattning kompenserar inkomstbortfallet till följd av kortare arbetstid särskilt för dem som har kortare arbetsveckor med deltidsarbete.

I propositionen föreslås att arbetsgruppens förslag om att den partiella vårdpenning som betalas till föräldrar som har barn under tre år ersätts med en ny flexibel vårdpenning genomförs. Den flexibla vårdpenningens belopp är högre än den partiella vårdpenningens belopp och villkoren för förmånen är något vidare.

2.2 Partiell vårdpenning

Det föreslås att 13 § om partiell vårdpenning ändras så att omnämningarna av barn under tre år slopas. Dessutom uppdateras den partiella vårdpenningens belopp till nivån för 2013 så att det är 96,41 euro per kalendermånad. För att förhindra att förmånerna överlappar varandra bestäms i paragrafen att partiell vårdpenning inte betalas till barnets förälder eller vårdnadshavare under den tid flexibel vårdpenning betalas ut. Till god förvaltning hör att om klienten har rätt till både partiell vårdpenning och flexibel vårdpenning, beviljar Folkpensionsanstalten antingen direkt den förmån som är fördelaktigare för klienten eller åtminstone hänvisar klienten att söka den fördelaktigare förmånen.

Till övriga delar är sakinnehållet i bestämmelsen oförändrat, men det föreslås att strukturen och språkdräkten förenklas.

Villkoren för partiell vårdpenning är därmed oförändrade under barnets första och andra läsår inom den grundläggande utbildningen samt under läsåret innan barnet börjar i läropliktsskola, om barnet då som läropliktigt deltar i förskoleundervisning. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt, kvarstår rätten till partiell vårdpenning fram tills det att barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen avslutas.

2.3 Flexibel vårdpenning

I lagen föreslås en ny 13 a § i vilken det bestäms om en flexibel vårdpenning. Grundförutsättningarna för att kunna lyfta förmånen och förmånsbeloppet fastställs i paragrafens 1 mom. Rätt till flexibel vårdpenning har en i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, som har ett barn under tre år och som deltar i vården av barnet. Den flexibla vårdpenningen är liksom

den partiella vårdpenningen också avsedd för en förälder eller vårdnadshavare som bor i ett annat hushåll än barnet.

En förutsättning för utbetalning är att den sökandes genomsnittliga veckoarbetstid är kortare än vanligt. Den flexibla vårdpenningen betalas till ett belopp om 240 euro per månad om arbetstiden är högst 22,5 timmar i veckan eller högst 60 procent av den sedvanliga arbetstiden för heltidsarbete i branschen. Det här motsvarar ungefär tre arbetsdagar i veckan eller 4,5 timmar per dag. Förmånsbeloppet är 160 euro per månad om arbetstiden är mer än 22,5 timmar men högst 30 timmar i veckan eller högst 80 procent av den sedvanliga arbetstiden för heltidsarbete i branschen. Arbetstiden är då ungefär fyra dagar i veckan eller sex timmar per dag.

En förälder eller en annan vårdnadshavare som deltar i vården av ett barn under tre år kan få förmånen genast när han eller hon börjar ett nytt arbete eller i det nuvarande arbetet när villkoret för arbetstiden uppfylls. Den som söker flexibel vårdpenning ska till Folkpensionsanstalten sända en redogörelse över det genomsnittliga antalet veckoarbetstimmar eller över den sedvanliga arbetstiden för heltidsarbete i branschen.

I 2 mom. bestäms vilken typ av arbete som är en förutsättning för att man ska kunna lyfta flexibel vårdpenning. Enligt propositionen ska föräldern eller vårdnadshavaren vara anställd i ett arbets- eller tjänsteförhållande eller vara verksam som företagare och ha en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller vara verksam som lantbruksföretagare och ha en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006). Till dessa delar är villkoren de samma som villkoren för partiell vårdpenning. För att förbättra den sociala tryggheten för stipendietagare föreslås i propositionen att också en förälder eller en vårdnadshavare som har en sådan försäkring som avses i 10 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare ska ha rätt till flexibel vårdpenning. Försäkringspliktiga är alla stipendietagare som omfattas av systemet för social trygghet i Finland och som har fått arbetsstipendium som beviljats i Finland 2009 eller senare. Försäkringen för stipendietagare är tidsbestämd.

Liksom i fråga om partiell vårdpenning har båda föräldrarna eller vårdnadshavarna rätt till flexibel vårdpenning för samma kalendermånad, om de inte samtidigt är borta från arbetet för vården av barnet. Bestämmelser om detta ingår i 3 mom.

I 4 mom. ingår bestämmelser om hindren för betalning av flexibel vårdpenning, vilka är de samma som för partiell vårdpenning. Flexibel vårdpenning betalas inte om barnets förälder eller en annan vårdnadshavare för barnet själv sköter barnet och får stöd för hemvård av barn. Förmånen betalas inte heller när föräldern eller vårdnadshavaren har rätt till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller till partiell föräldrapenning. I vissa fall kan de nämnda förmånerna betalas på basis av barnets ålder, men föräldern eller vårdnadshavaren av något annat skäl inte har rätt till dem. Då betalas flexibel vårdpenning inte under den tid när tiden för betalning av förmånerna enligt sjukförsäkringslagen inte har löpt ut. Även särskild moderskapspenning utgör hinder för betalning av flexibel vårdpenning.

Barnavårdsstöden bands till folkpensionsindexet vid ingången av mars 2011. Bestämmelser om detta ingår i 26 §. Det föreslås att en hänvisning till den föreslagna 13 a § fogas till paragrafen, för att också den flexibla vårdpenningen ska vara indexbunden på samma sätt.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Kommunen betalar med stöd av 9 § ersättning till Folkpensionsanstalten för de kostnader som utbetalningen av den partiella vårdpenningen och den flexibla vårdpenningen föranleder. För de utgifter som kommunerna orsakas betalas statsandel för kommunal bas-service med stöd av 12 §. Ersättandet av den partiella vårdpenningen med den flexibla vårdpenningen ökar å ena sidan kommunernas och statens kostnader men minskar dem å andra sidan också. Det bedöms att kostnadseffekterna i sin helhet kommer att vara ringa.

En sannolik konsekvens av propositionen är att en del av de föräldrar som i nuläget

vårdar barnen hemma med hjälp av stödet för hemvård av barn börjar arbeta på deltid och övergår till flexibel vårdpenning. Det beräknas att dessa uppgår till cirka 2 400 personer. De kostnader som stödet för hemvård av barn orsakar kommunerna minskar med knappt sex miljoner euro till följd av denna övergång.

Av de som för närvarande får partiell vårdpenning vårdar cirka 4 600 personer barn under tre år med hjälp av stödet. De får i fortsättningen en flexibel vårdpenning, vars belopp är större än den partiella vårdpenningen. Detta ökar kommunernas kostnader med cirka fem miljoner euro. Dessutom bedöms att cirka 500 personer övergår från heltidsarbete till deltidsarbete och får flexibel vårdpenning. Det här ökar kommunernas kostnader med uppskattningsvis drygt en miljon euro.

Statsrådet beslutade den 27 mars 2013 som en del av ramarna för statsfinanserna att kombinationen av arbete och familjeliv ska främjas genom att en flexibel vårdpenning införs. De totalkostnader som stödet för hemvård av barn, den partiella vårdpenningen och den flexibla vårdpenningen orsakar kommunerna beräknas minska med cirka 0,2 miljoner euro åren 2014–2017. På motsvarande sätt beräknas statsandelsutgifterna minska med 0,07 miljoner euro räknat enligt statsandelsprocenten för 2013 (30,96 %).

Till följd av propositionen kommer behovet av och efterfrågan på kommunal dagvård att öka. I social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp har man uppskattat att kommunernas dagvårdsutgifter kommer att öka med ungefär 36 miljoner euro till följd av propositionen. I rambeslutet för statsekonomin 2014–2017 har man utgående från detta uppskattat att statsandelsutgifterna från och med år 2014 ökar med 11 miljoner euro om året. Den ökning av statsandelsutgifterna som beror på detta har beaktats vid beredningen av budgetpropositionen för 2014 under momentet 28.90.30. De kostnader som kommer att åsamkas kommunerna följs årligen.

3.2 Samhälleliga konsekvenser

Ersättandet av den partiella vårdpenningen med en flexibel vårdpenning sporrar till arbete, eftersom det i bättre utsträckning möjlig-

gör deltidsarbete. Samtidigt stöder det kombinationen av arbete och familjeliv.

Att göra deltidsarbete mera sporrande kan främja återgången till arbetslivet för de föräldrar som i nuläget vårdar sina barn hemma med hjälp av stöd för hemvård av barn. Det kan motivera dem som står i anställningsförhållande att återvända från familjeledigheten tidigare än för närvarande, eftersom arbete och familjeliv med små barn bättre kan samordnas med hjälp av den flexibla vårdpenningen. De som har en svag förankring i arbetslivet kan å sin sida få arbetserfarenhet via deltidsarbete, vilket kan underlätta en övergång till heltidsarbete senare. Propositionen har därför gynnsamma konsekvenser när det gäller att förebygga utslagning och jämna ut skillnaderna i löne- och karriärutvecklingen till följd av familjeledigheter samt för familjernas välfärd.

Förmånen, som ekonomiskt är mera lönsam och flexibel jämfört med tidigare, kan dessutom bidra till att utnyttjandet av förmånen fördelas jämnare mellan mammorna och papporna. Föräldrarna kan med hjälp av förmånen vårda barnet helt och hållet hemma, om båda föräldrarna arbetar deltid och turas om att vårda barnet. Det är viktigt att småbarnsföräldrarna har olika slags möjligheter att ordna frågor som rör arbete och familj. Den flexibla vårdpenningen ökar dessa möjligheter.

Att utsträcka den flexibla vårdpenningen till att även gälla stipendietagare stärker stipendietagarnas sociala trygghet. Dessutom blir småbarnsföräldrar som är stipendietagare mera jämställda med löntagarföräldrar och företagarföräldrar.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten. Utlåtande om propositionsförslaget har begärts av följande instanser: justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Regionförvaltningsverket i Östra Finland, Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland, Regionförvaltningsverket i Lapp-

land, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Regionförvaltningsverket i Norra Finland, Folkpensionsanstalten, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Besvärnämnden för social trygghet, Försäkringsdomstolen, Folkhälsan, Finlands Kommunförbund, Helsingfors stad, Åbo stad, Joensuu stad, Rovaniemi stad, Kajana stad, Nokia stad, Vasa stad, Raseborgs stad, Centralförbundet för Barnskydd, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Mannerheims Barnskyddsförbund, Västöliitto, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Svenska landbruksproducenternas centralförbund SLC r.f, Akava, Finlands Näringsliv EK, Kyrkans avtalsdelegation, Kommunala arbetsmarknadsverket, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC och Tjänstemannacentralorganisationen STTK. Därutöver har Adoptivfamiljer och Monimuotoiset perheet -nätverket gett utlåtande. Propositionen har behandlats genom samrådsförfarande enligt 8 § 3 mom. i kommunallagen (365/1995).

Propositionen grundar sig på förslagen av den arbetsgrupp som hade till uppdrag att utreda hur smidigheten i fråga om hemvårdsstödet och barnavårdssystemet kan främjas. I arbetsgruppen fanns representanter förutom för social- och hälsovårdsministeriet också för undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, Finlands Kommunförbund, Institutet

för hälsa och välfärd, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Finlands näringsliv rf, Akava, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC och som permanent sakkunnig Folkpensionsanstalten.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen har samband med budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

Beloppen i 13 och 13 a § motsvarar det poängtal för folkpensionsindex som fastställts för 2013 och bestämmelser om detta ingår i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen. Den vårdpenning (4 §) och det vårdtillägg (5 §) i stödet för hemvård av barn vilka avses i paragrafen motsvarar däremot det poängtal som fastställts för 2010, så som det föreskrivs i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1145/2010).

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 13 § och 26 §, av dem 13 § sådan den lyder i lag 858/2009 och 26 § sådan den lyder i lag 1145/2010, samt *fogas* till lagen en ny 13 a § som följer:

13 §

Partiell vårdpenning

En i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, vars arbetstid på grund av vården av barnet i medeltal uppgår till högst 30 timmar i veckan, har rätt till partiell vårdpenning

1) under barnets första och andra läsår inom den grundläggande utbildningen,

2) under läsåret innan barnet börjar i läropliktsskola, om barnet då som läropliktigt deltar i förskoleundervisning,

3) under barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen, om barnet omfattas av förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning.

Rätt till partiell vårdpenning har på de villkor som anges i 1 mom. en förälder eller en annan vårdnadshavare som är

1) anställd i ett arbets- eller tjänsteförhållande,

2) verksam som företagare och har en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006),

3) verksam som lantbruksföretagare och har en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006).

Båda föräldrarna eller vårdnadshavarna har rätt till partiell vårdpenning för samma kalendermånad, om de inte samtidigt är borta från arbetet för vården av barnet.

Den partiella vårdpenningen är 96,41 euro per kalendermånad.

Partiell vårdpenning betalas inte till barnets förälder eller vårdnadshavare under den tid han eller hon

1) själv sköter barnet och får stöd för hemvård av barn,

2) har rätt till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller tiden för betalning av förmånerna enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) inte har löpt ut,

3) får särskild moderskapspenning,

4) får flexibel vårdpenning enligt 13 a §.

13 a §

Flexibel vårdpenning

En i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, som har ett barn under tre år och som deltar i vården av barnet, har rätt till flexibel vårdpenning

1) till ett belopp om 240 euro per kalendermånad, om den genomsnittliga veckoarbetstiden är högst 22,5 timmar eller högst 60 procent av arbetstiden för den sedvanliga arbetstiden för heltidsarbete i branschen, eller

2) till ett belopp om 160 euro per kalendermånad, om den genomsnittliga veckoarbetstiden är över 22,5 timmar men högst 30 timmar eller högst 80 procent av den sedvanliga arbetstiden för heltidsarbete i branschen.

Rätt till flexibel vårdpenning har på de villkor som anges i 1 mom. en förälder eller en annan vårdnadshavare som är

1) anställd i ett arbets- eller tjänsteförhållande,

2) verksam som företagare och har en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare,

3) verksam som lantbruksföretagare och har en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,

4) stipendiat och har en sådan försäkring som avses i 10 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Båda föräldrarna eller vårdnadshavarna har rätt till flexibel vårdpenning för samma kalendermånad, om de inte samtidigt är borta från arbetet för vården av barnet.

Flexibel vårdpenning betalas inte till barnets förälder eller vårdnadshavare under den tid han eller hon

1) själv sköter barnet och får stöd för hemvård av barn,

2) har rätt till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapen-

ning eller tiden för betalning av förmånerna enligt sjukförsäkringslagen inte har löpt ut,
3) får särskild moderskapspenning.

26 §

Indexbindning

De belopp som föreskrivs i 4, 5, 13 och 13 a §, med undantag av inkomstgränserna enligt 5 § 3 mom., justeras på det sätt som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Beloppen i 4 och 5 §, med undantag av inkomstgränserna enligt 5 § 3 mom., motsvarar det för 2010 fastställda poängtal och beloppen i 13 och 13 a § det för 2013 fastställda poängtal som avses i lagen om folkpensionsindex.

Helsingfors den 16 september 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 13 § och 26 §, av dem 13 § sådan den lyder i lag 858/2009 och 26 § sådan den lyder i lag 1145/2010, samt *fogas* till lagen en ny 13 a § som följer:

Gällande lydelse

13 §

Partiell vårdpenning

En i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, som har ett barn under tre år och som är anställd i ett tjänste- eller anställningsförhållande där arbetstiden på grund av vården av barnet i medeltal uppgår till högst 30 timmar i veckan, har rätt till partiell vårdpenning. Rätt till partiell vårdpenning har på samma villkor också en förälder eller en annan vårdnadshavare som är verksam som företagare och som har en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller som är verksam som lantbruksföretagare och som har en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006). Båda föräldrarna eller vårdnadshavarna har rätt till partiell vårdpenning för samma kalendermånad, om de inte samtidigt är borta från arbetet för vården av barnet.

En förälder eller en annan vårdnadshavare har på de villkor som anges i 1 mom. rätt till partiell vårdpenning även under barnets första och andra läsår inom den grundläggande utbildningen och under läsåret innan barnet börjar i läropliktsskola, om barnet då som läropliktigt deltar i förskoleundervisning. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning, föreligger dock rätt till partiell vårdpenning till utgången av barnets tredje

Föreslagen lydelse

13 §

Partiell vårdpenning

En i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, vars arbetstid på grund av vården av barnet i medeltal uppgår till högst 30 timmar i veckan, har rätt till partiell vårdpenning

1) under barnets första och andra läsår inom den grundläggande utbildningen,

2) under läsåret innan barnet börjar i läropliktsskola, om barnet då som läropliktigt deltar i förskoleundervisning,

3) under barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen, om barnet omfattas av förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning.

Rätt till partiell vårdpenning har på de villkor som anges i 1 mom. en förälder eller en annan vårdnadshavare som är

1) anställd i ett arbets- eller tjänsteförhållande,

2) verksam som företagare och har en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006),

3) verksam som lantbruksföretagare och har en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006).

Båda föräldrarna eller vårdnadshavarna har rätt till partiell vårdpenning för samma kalendermånad, om de inte samtidigt är bor-

läsår inom den grundläggande utbildningen.

Den partiella vårdpenningen är 90 euro per kalendermånad.

Partiell vårdpenning betalas inte om barnets förälder eller en annan vårdnadshavare för barnet själv sköter barnet och får stöd för hemvård av barn. Partiell vårdpenning betalas inte heller för den tid för vilken familjen har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller till partiell föräldrapenning. Om familjen inte har rätt till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning, betalas partiell vårdpenning likväl inte förrän tiden för betalning av förmånerna har löpt ut enligt sjukförsäkringslagen.

ta från arbetet för vården av barnet.

Den partiella vårdpenningen är 96,41 euro per kalendermånad.

Partiell vårdpenning betalas inte till barnets förälder eller vårdnadshavare under den tid han eller hon

- 1) själv sköter barnet och får stöd för hemvård av barn,
- 2) har rätt till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller tiden för betalning av förmånerna enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) inte har löpt ut,
- 3) får särskild moderskapspenning,
- 4) får flexibel vårdpenning enligt 13 a §.

13 a §

Flexibel vårdpenning

En i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, som har ett barn under tre år och som deltar i vården av barnet, har rätt till flexibel vårdpenning

1) till ett belopp om 240 euro per kalendermånad, om den genomsnittliga veckoarbetstiden är högst 22,5 timmar eller högst 60 procent av arbetstiden för den sedvanliga arbetstiden för heltidsarbete i branschen, eller

2) till ett belopp om 160 euro per kalendermånad, om den genomsnittliga veckoarbetstiden är över 22,5 timmar men högst 30 timmar eller högst 80 procent av den sedvanliga arbetstiden för heltidsarbete i branschen.

Rätt till flexibel vårdpenning har på de villkor som anges i 1 mom. en förälder eller en annan vårdnadshavare som är

- 1) anställd i ett arbets- eller tjänsteförhållande,
- 2) verksam som företagare och har en sådan försäkring som avses i lagen om pension för företagare,
- 3) verksam som lantbruksföretagare och har en sådan försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 4) stipendiat och har en sådan försäkring som avses i 10 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Båda föräldrarna eller vårdnadshavarna

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

har rätt till flexibel vårdpenning för samma kalendermånad, om de inte samtidigt är borta från arbetet för vården av barnet.

Flexibel vårdpenning betalas inte till barnets förälder eller vårdnadshavare under den tid han eller hon

1) själv sköter barnet och får stöd för hemvård av barn,

2) har rätt till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller tiden för betalning av förmånerna enligt sjukförsäkringslagen inte har löpt ut,

3) får särskild moderskapspenning.

26 §

26 §

*Indexbindning**Indexbindning*

De belopp som anges i 4, 5 och 13 §, med undantag av inkomstgränserna enligt 5 § 3 mom., justeras på det sätt som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

De belopp som föreskrivs i 4, 5, 13 och 13 a §, med undantag av inkomstgränserna enligt 5 § 3 mom., justeras på det sätt som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Beloppen i 4 och 5 §, med undantag av inkomstgränserna enligt 5 § 3 mom., motsvarar det för 2010 fastställda poängtal och beloppen i 13 och 13 a § det för 2013 fastställda poängtal som avses i lagen om folkpensionsindex.
